

Vekkelse (kristen regi)

Mennesker i lovsang

Mange menigheter/forsamlinger, menighetsmedlemmer, predikanter og menighetsledere er opptatt av vekkelse. De ber om og ønsker at vekkelse skal inntreffe, og det hevdes at de lengter etter vekkelse. Det kan nesten bli et noe krampaktig fokus på temaet. Spesielt innenfor den (ekstrem) karismatiske leir er det forholdsvis normalt med et svært stort fokus på vekkelse.

Ønsker vi oss VIRKELIG vekkelse, sånt helt innerst inne? Er vi kristne klare for konsekvensene vekkelse medfører? Er fokuset og bønnene om vekkelse kun tomt snakk? Hva er motivene bak lengselen etter vekkelse?

Vekkelse er fint og bra i seg selv. Som kristne skal vi **evangelisere og misjonere** (jf. Misjonsbefalingen), og vi skal prøve på å få med oss flere på den smale veien ved å fortelle det glade budskapet til våre medmennesker. Det er ikke selve kristentroen eller Bibelinholdet jeg går løs på med dette innlegget.

Likevel er jeg noe **skeptisk til vekkelsesfokuset**. Er våre menigheter virkelig klar for en større og sann vekkelse? Jeg heller mot å gi svaret nei. En vekkelse vil gjerne snu opp-ned på menighetslivet, endringer må gjøres i uttrykksformer, levedud og rutiner (slik gjør vi og tenker her hos oss). Endringer må finne sted for å tekkes de nye medlemmene som kommer inn via vekkelse.

Før jeg går videre med mine resonnementer kan det være greit å definere hva vekkelse er:

“Vekkelse brukes i religiøst språk om noe som har med å bli vekket, våkne, bli bevisst, være beredt eller forberedt og omvende seg i åndelig forstand, særlig om «masseomvendelser» og i forhold til å tro på dogmene i kristendommen og den teologiske tolkningen av Bibelen.”

Kilde: [Wikipedia, artikkel vekkelse](#).

I samme artikkel står det listet opp noen av de større vekkelsesbevegelser i kristen regi som Norge har hatt (den haugianske vekkelsen, den pentekostale bevegelse, Jesusbevegelsen, den karismatiske fornyelsesbevegelse m. m.).

Hvis jeg med egne ord skal definere vekkelse blir det noe slikt som dette:

Vekkelse innebærer at en større menneskegruppe over en kort tidsperiode blir omvendt (frelst), blir kristne og/eller troende. Fra å være ikke-troende går de til å tro på og bekjenne Bibelens budskap om den treenige Gud, inkludert Jesus sitt frelsesverk. Vekkelse er noe annet og mer omfattende enn “bare” en fornyelse.

I alt jeg skriver her i denne artikkelen er jeg opptatt av kristen vekkelse. Også i andre religioner (islam, hinduismen osv.) kan vekkelse oppstå, men dette blir utenfor min artikkel sitt fokusområde.

Jeg tror absolutt på at vekkelse kan finne sted. Imidlertid er det masse eksempler på feilslåtte profetier om forestående vekkelse. Mange spådde vekkelse har det ikke blitt noe av. Andre vekkelse har funnet sted, men fort dabbet av og ikke blitt noe særlig langvarig eller holdbare.

Himmel, fjell og kors

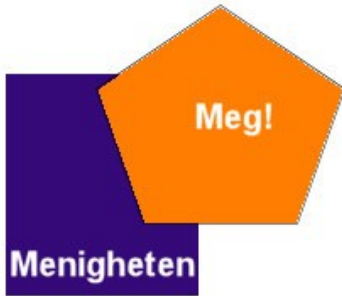
Det som gjør meg spesielt skeptisk til vekkelse er at jeg tror mange av landets menigheter ikke er klare for noe slikt. Mange menigheter er sosiale koseklubber for likesinnede kristen-nerder. Menighetslivet er litt sært og “satt”.

Det er lite rom for nye ting og endringer, **mange kristne er "vanedyr"** som vil ha det kjente gamle (rutiner, møteformer, prekenform, gamle salmer, kjente lovsanger osv.). En vekkelse vil nødvendigvis medføre masse endringer når tidligere ikke-kristne ramler inn dørene og ikke forstår seg på de sære uttrykksformene menigheten i utgangspunktet har.

Nyfelste kan utvise et stort engasjement og entusiasme, inkludert ønsker om møte- og menighetsendringer. Slike nyfelste mennesker kan rett og slett være litt "plagsomme" for godt satte mangeårige menighetsmedlemmer. Hvordan vil en godt etablert menighet eller forsamling takle slikt?

Vekkelse vil **utfordre eksisterende kristne menigheter og forsamlinger**. Muligens vil vekkelse som finner sted føre til at de nyfelste søker sammen i **nye menigheter** i stedet for å prøve å passe inn i våre sære eksisterende forsamlinger? Noen av våre eksisterende kristne forsamlinger er mer nedbrytende enn oppbyggende og slettes ikke rigget for annerledes-tenkende som nye kristne gjerne vil være.

Resirkulerer til det kjedsommelige følgende figur:

Menigheten og meg

Meg kan denne gang erstattes med de nyfelste "skarene". De vil ikke nødvendigvis passe inn i det etablerte, og gnisninger kan oppstå.

Enkelte skjuler seg bak at **Gud kan gripe inn** og gjøre alt klart for vekkelse og etterdønningene av vekkelsen. Det er vel sant nok, da Gud selvsagt kan gjøre store ting. Han hører våre bønner. Imidlertid skal ikke den menneskelige faktor heller undervurderes. Til og med når Gud er sterkt til stede vil det fortsatt være rom for det menneskelige. Mennesker kan til og med stikke kjepper i hjulene overfor Gud og hans gjerninger.

Usunt fokus på vekkelse kan bli en **hersketeknikk fra ledelsen av en forsamling/menighet**. Hvem vil vel bli beskyldt for å gå imot Guds planer rundt vekkelse for vårt land? Kameler slukes for å bli med på vekkelseskjøret. Veien kan bli kort fra vekkelsesfokus til å **bli en brent kristen**.

På den annen side kan kristne bli så komfortable innenfor menighetens fire vegger at **vekkelse og Jesus-fokus helt mistes av synet** av den **sosiale koseklubben** på bedehuset. Innimellom kan vi kristne nok trenge en "wake-up call" som en vekkelse muligens kan innebære.

Jeg kom over en artikkel i en blogg hvor det spørres om vi har **tid til vekkelse**. Dette kan også være et betimelig spørsmål. I vår travle hverdag med **tidsklemma** og alt er det nok en del som ikke tar seg tid til tro og kristen aktivitet. Alt som har med tro å gjøre nedprioriteres nok av enkelte, og her i Norge hvor vi har det så utrolig bra er det nok mange som ikke føler noe behov for å bruke tid på en gud.

Det er vekkelsesluft over landet. Ilden faller igjen og igjen. Guds allmektige hånd bryter lenker og bånd. Kraften strømmer fra himmelen.

Refrenget fra sangen "Det er vekkelsesluft over landet" av Aage Samuelsen.

Tidligere har blant annet skrevet følgende om vekkelse her i bloggen:

Ekstrem karismatikk, skeptisk:

- Det kan etter mitt syn bli for mye **"gnål" om vekkelse**. Vekkelse er i utgangspunktet vel og bra det, da vi vil ha med oss flere på veien og få delt det glade budskap. Imidlertid tviler jeg på at særlig mange av våre menigheter og forsamlinger virkelig er rigget for større vekkelse. Vekkelse vil snu opp-ned på menighetslivet, endringer må gjøres i uttrykksformer, levedud og i slik gjør vi og tenker her hos oss. Slike endringer kan være smertefulle og skape konflikter. Så: Innerst inne, er det VIRKELIG vekkelse det enkelte menighetsmedlem vil ha i sin egen koseklubb av en menighet?

Ting jeg IKKE tror på:

- Feighet og skam overfor evangeliet preger enkelte kristne. Vekkelse ønskes, men dette vil neppe oppnås når murer bygges mot dem på utsiden og overfor fremmede.

Protest mot enkelte former for kristendom:

- Til tider for mye fokus på og lengsel etter vekkelse. Krampaktig kjemping for å oppleve vekkelse (og fin statistikk for menigheten) gjør at mange avsporinger og rare prioriteringer foretas på bekostning av det sentrale Jesus-budskapet. Diverse strømninger/moter og tvilsomme bevegelser slukes rått i jakten på vekkelse.

Ja til den enkle kristentroen:

- Enkelte vekkelsesmøter i kristen regi kan minne mer om sirkus enn møter. Spesielt har det skjedd og skjer mye rart i enkelte ekstreme karismatiske miljøer, gjerne ungdomsmiljøer. For deltakere som har sin kritiske sans i orden kan møtene bli de rene

mentale overgrepene og maktmisbruken. Noen flyter med i strømningene som oppstår, mens andre går under og tar sterkt avstand fra hele kristendommen og/eller pådrar seg mentale sår.

På Verdidebatt.no har Ole Paulshus skrevet et interessant innlegg med mange gode poenger i [Innleggets tittel er: "Ønsker vi sann vekkelse?"](#). Noen momenter fra dette innlegget:

- Nye mennesker kan gå inn og ut av møter og meningslokaler uten at noen bryr seg om å prøve å bli kjent med dem, invitere dem hjem, vise ekte interesse for dem osv.
- Ekte Jesuskjærlighet vil (naturlig) medføre **nestekjærlighet, medlidenhet og barmhjertighet for mennesker** rundt oss. Altså at vi bryr oss om dem rundt oss, og at vi elsker kirkefremmede.

Jeg vil gjerne selv tilføye: **Raushet og god takhøyde** vil være en nødvendighet for å kunne ta seg av nye kristne i en vekkelse. Å forvente at de nye bare vil gli stille og rolig inn i eksisterende trange rammer er en utopi. [Uskrevne regler og bud](#) må muligens korrigeres kraftig, og brudd mot disse må påregnes. Tro alene kan frelse, ikke gjerninger, lovbud eller leveregler.

Matt. 28, 18-20 (Misjonsbefalingen):

Da trådte Jesus fram og talte til dem: "Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende."

Det har i Norge (heldigvis?) gått mange år mellom de helt store vekkelsene. Muligens ikke så rart da folk flest vet hva kristendommen i grove trekk handler om, uten at dette har medført noe stort ønske om "omvendelse" til den kommuniserte kristendommen og kristentroen. Folket har foretatt sine vurderinger, og de har stort sett valgt å ikke være fast del av landets organiserte menighetsliv.

Så lenge som praktisk kristentro ofte består av masse avsporinger, moralisering, [menneskebud/regler](#) og dømming av andre + annen vranglære er det **mange som ikke vil ha noe med den organiserte kristendommen å gjøre**. Pengegriskhet (pengemas) og falske lovnader om helbredelse og mirakler taler ikke til fordel for kristendommens sak. Mye av menighetskristendommen er langt unna sunn klassisk tro og kristendom.

Vekkelse fra og til hva, og hva er det man skal bli frelst til? Hvis det er snakk om [ekstremkarismatikk](#), [mørkemannskristendom](#), [TV Visjon Norge-tro](#), [sektarisk kristendom](#) m. m. er vekkelsen slik jeg ser det både falsk og uønsket. En vekkelse jeg kunne ha ønsket velkommen er **en oppvåkning fra å følge vranglære og tvilsomme forkynnelse, jf. TV Visjon Norge-forkynnelsen og ekstrem karismatikk-forkynnelsen**.

Selvsagt er jeg ikke abonnent på **Norge IDAG** – fri og bevare meg vel for slikt tullelesestoff – men jeg ser av overskriftene at år 2019 er året. Kjell Haltorp, kjent forkynner innenfor karismatiske miljøer, uttaler i hvert fall: ["– 2019 blir et år av Guds favør, vekkelse og forløsning"](#). Tiden vil vise om dette slår til, men mine tvil har jeg.

Selv tror jeg at det finnes ganske mange som har en **barnetro eller sin private tro** helt innerst i sitt hjerte. Mange tror på noe større utenfor seg selv, og da gjerne på Bibelens Gud. Sofakirken, dvs. troende som ikke er menighetsaktive, er nok landets største menighet.

Omvendelse og frelse

Gud kaller på oss mennesker som har tatt imot forkynnelsen (ordet) og hørt Bibelens budskap, og det er et valg man må ta om man skal ta imot frelsen, omvendelsen og troen. Nordmenn flest vet litt om hva kristentroen står for og innebærer, men veldig mange velger likevel å holde et distansert forhold til kristendommen.

Arv og miljø, inkludert kultur, påvirker i en viss grad hvem som blir og ikke blir kristne. I muslimske land er det ikke sikkert at alle får muligheter til å ta et valg om å tro eller ikke tro på Jesus. Det finnes også mange folkegrupper rundt om i verden som aldri har hørt om Jesus. Kjeder slik som McDonald's, Apple og Coca Cola har tilnærmet hele verden hørt om, mens det står noe dårligere til med kjennskapet til evangeliet.

Noen aktuelle vers fra [Bibelen](#):

- Rom. 10, 9: For hvis du med din munn bekjenner at Jesus er Herre, og i ditt hjerte tror at Gud har oppreist ham fra de døde, da skal du bli frelst.
- Rom. 10, 17: Så kommer da troen av det budskapet en hører, og budskapet kommer av Kristi ord.
- Åp. 3, 20: Se, jeg står for døren og banker. Om noen hører min røst og åpner døren, vil jeg gå inn til ham og holde måltid, jeg med ham og han med meg.

Jesusbilde hvor Jesus står for døren og banker.

Den enkelte må ta sitt valg om man ønsker eller ikke ønsker å tro på Bibelens budskap.

Vekkelse, omvendelse og/eller frelse under **tvang og skremsel** har jeg lite tro på. Å true folk med **helvete, dom og dommedag** er ikke den rette måten å føre mennesker på himmelveien. Troen bør komme av egen "lyst", nysgjerrighet, kall og interesse. Angstbasert tro, svovelforkynnelse. Og mørkemannskristendom er ikke den rette måten å lede mennesker inn på himmelrikets vei.

Noen menigheter vokser, dvs. de kan vise til **menighetsvekst**. Imidlertid skjer denne veksten i mange tilfeller på bekostning av andre menigheter. Det er en viss kannibalisme menigheter imellom, hvor folk hopper, spretter og skifter menighetstilhørighet ut fra hvor det er mest spennende å gå (tilhøre). **Kirkevekst** ønsker vel de fleste kristne, men det er ikke så veldig mye å skryte av når det "bare" er de samme kristne som er på rundtur mellom ulike fellesskap og menigheter. (Noen menigheter opplever vekst mens andre opplever da tilbakegang.)

Når det gjelder forsøk på å få i gang vekkelse her i Norge tenker man fort på **teltmøter** eller tilsvarende former for kampanjer (fellesmøter etc.). Ser at det faktisk fortsatt finnes noen som reiser rundt og holder teltmøter, f. eks. "Vekkelsesteltet". Jeg har selv ingen formening om jobben denne stiftelsen gjør, men jeg fikk litt deja vu følelse av å se bilder av deres møtetelt.

Vekkelse er det ene ytterpunktet. På "motsatt" side har man dem som ikke gjør noe som helst i påvente av **nok frimodighet**. Først må man bli fylt opp med frimodighet og mot for å kunne gå ut for å gjøre noe for Gud, og det kan gå årevis med dette fokuset. Hva i all verden skal man med all den frimodigheten, og når har man fått nok startkapital av frimodighet til å kunne påbegynne jobben med å spre det glade budskap? Man bør vel starte med å være en hverdagskristen og et godt medmenneske som utviser nestekjærlighet i hverdagen, og ikke bare bure oss inne på bedehuset.

Foto av bildet "Haugianerne" fra 1848, malt av Adolph Tidemand. Bildet viser en lekpredikant tilknyttet haugianerbevegelsen (jf. Hans Nielsen Hauge) som var en norsk kristen vekkelsesbevegelse på begynnelsen av 1800-tallet.

En viss **sekularisering og avkristning** har funnet sted i Norge og Europa forøvrig i løpet av den siste generasjonen. Det er absolutt et behov for at flere får et møte med Bibelens Gud og den kristne tro. Likevel må ikke fokuset på vekkelse og på å vinne nye mennesker for Jesus bli for krampeaktig. Og slettes ikke alt som presenteres som kristentro er klassisk og "rett" kristendom.

Avkristning finner sted i Norge blant annet pga. vi kristne ikke fungerer eller gjør jobben vi er satt til å gjøre. **Uheldig trosutøvelse** har også sin del av skylda for at enkelte skygger banen. Samtidig finner det sted både vekst og vekkelse i tålig stor skala i verdensdelene Sør-Amerika, Afrika og Asia. Spesielt pentekostale retninger (pinsevenn-beslektet tro) vokser. Muligens kan et annet ord for vekkelse være **påkristning**?

Sint dame på telefonen (den gode gamle fasttelefonen, riktignok IP-basert)

Ei "sint gammel kjerring" ringte meg angående denne artikkelen. Heldigvis var jeg ikke tilgjengelig, så det ble andre i huset som fikk "gleden" av samtalen. Tydeligvis var hun helt indignert over at jeg kunne skrive nedlatende om vekkelse og kristen virksomhet.

Nei, å si noe negativt om vekkelse er tydeligvis ikke akseptabelt. Landet er i ferd med å gå ad undas pga. avkristning, og så kommer en kvasi-troende slik som meg og kritiserer vekkelse. Alt som er igjen av kristen virksomhet og kristne verdier må for enhver pris beholdes og beskyttes for kritikk. Drømmen om vekkelse er det store framtidshåpet for enkelte innbarkedde kristne som mener at alt var så mye bedre før.

Selv kan jeg ikke annet enn å flire av et slikt verdenssyn og verdensbilde. Lenge leve konspirasjonsteoriene, og en alternativ beskyttet "virkelighetsboble" (virkelighetsbilde, virkelighetsoppfatning) for kristne som er redde for den ekte virkeligheten.

Jeg er enig i de "klassiske" utsagnet jeg har gjengitt flere ganger tidligere her i bloggen: "Jeg liker Jesus, men jeg liker ikke alltid bakkemannskapet hans!" Jeg går på ingen måte til kamp mot Bibelens grunnsannheter, troen eller mot Gud, men jeg tar et oppgjør med enkelte menneskers fortolkning og forvrengning av budskapet.

Enkelte kristne gjør virkelig døren eller porten til himmelriket ekstremt trang, trangere enn det Bibelen legger opp til. Slettes ikke bare-bare å passe inn i kristne menigheters trange rammer og "superkristnes" (konservative mørkemenn eller ekstremkarismatikere) dømmende oppførsel, inkludert alle de skrevne og ikke minst uskrevne levereglene og budene. Motivene til enkelte for å ønske seg vekkelse stiller jeg meg også noe kritisk til.

Men for all del: Det er selvsagt helt lovlig å være totalt uenig med det jeg skriver og mener.

PS! Jeg setter IKKE pris på å bli oppringt rundt det jeg skriver her i bloggen. Hvis den enkelte leser måtte mene noe om det jeg skriver er det mye bedre å legge igjen en kommentar under artikkelen (PS! Moderasjon aktivert). Kommentarer som legges inn kan gjøres offentlig tilgjengelig av bloggens eier, slik at de kommer alle lesere til glede.

Enkelte knytter **vekkelse opp mot endetid**, og de tror ofte på at en større vekkelse skal finne sted mot denne "husholdningens" slutt (forut for dommedag). Men stemmer dette med det som står å lese i Bibelen? Slik jeg leser boka ser der heller mer ut for at endetiden vil være preget av frafall, trengsel/forfølgelse, lovløshet og ugudelighet. Blant annet kan følgende leses i Bibelen:

- Luk. 18, 8b: "Men når Menneskesønnen kommer, vil han da finne troen på jorden?"
- Matt. 24, 12-13: "Og fordi lovløsheten tar overhånd, skal kjærligheten bli kald hos de fleste. Men den som holder ut til enden, skal bli frelst. Og dette evangeliet om riket skal forkynnes i hele verden til vitnesbyrd for alle folkeslag, og så skal enden komme."

Slettes ikke det mest oppmuntrende og positive budskapet for kommende tider! Fortsatt finnes det mange unådde folkeslag, så ut fra denne elementære erkjennelsen er det vel ikke klart for dommedag helt enda.

Forkynnelse, omvendelse, misjon og vekkelse er sentrale momenter innenfor kristen virksomhet. Likevel er jeg noe skeptisk til om alle forsamlinger virkelig er klar for store vekkelse. Et apparat for å ta seg av alle de nye må stables på beina, og medlemmer som allerede går i forsamlingene må være villige til å tillate og å akseptere endringer og forandringer. Jeg har liten tro på at kom som du er og bli som oss er veien å gå for å ta seg av nye medlemmer.

Del dette: